

Richtlijnen voor de protestants-evangelische erediensten in het kader van de coronacrisis

Deze versie geldt vanaf zaterdag 12 XII 2020 (Ministerieel Besluit van 11 XII 2020 en advies van Ceval van 25 VIII 2020).

De meest recente versie kan worden geraadpleegd op <https://arpee.be/heropstart/>.

Let wel: verschillende regio's, provincies, steden en gemeenten kunnen zelf striktere maatregelen nemen. Het is dus belangrijk om na te gaan of er in uw stad of gemeente bijkomende beperkingen van kracht zijn.

Voor vragen kunt u zich richten tot wm@arpee.be.

A. Coördinatie van de erediensten door de kerkgemeenten

Door het arrest van de Raad van State van 8 XII 2020 kunnen alle erediensten weer worden gehouden, maar met een beperking tot vijftien mensen naast de predikant. Bovendien moet elke persoon over minimaal 10 m² beschikken. Kinderen t/m twaalf jaar worden niet meegeteld om aan het getal van vijftien mensen te komen, en hebben geen 10 m² nodig.

De verantwoordelijke voor de technische organisatie van de eredienst moet deze tekst hebben gelezen en begrepen.

De algemene richtlijnen moeten duidelijk zijn voor de kerkgangers.

Er zijn drie uitzonderingen:

- een eredienst die ter uitzending wordt opgenomen;
- een huwelijksinzegening;
- een gedachtenisdienst (begrafenis of crematie).

B. Toegelaten aantal mensen

Het aantal mensen dat kan worden toegelaten tot om het even welke eredienst, hangt dus af van de oppervlakte van het kerkgebouw¹: maximaal één persoon (+12 jaar) per 10 m².

¹ Kerkgebouwen staan vermeld onder <https://arpee.be/adressen/kerken/>.

Steeds moeten de volgende regels in acht worden genomen:

- 1,5 m afstand t.o.v. elke andere persoon;
- gebruik van een mondkapje vanaf het binnenkomen tot en met het buitengaan;
- terbeschikkingstelling van alcoholgel, zowel aan de ingang als aan de uitgang;
- voldoende verluchting (met verse lucht, dus niet met interne luchtcirculatie).

1. bijzonder geval 1: individueel bezoek aan het kerkgebouw

Er mogen geen ‘samenscholingen’ ontstaan, d.w.z. dat er geen groepjes mogen worden gevormd van meer dan vier personen (kinderen van minder dan twaalf jaar hoeven hierbij niet te worden meegeteld).

De afstand van 1,5 m moet worden bewaard, er moet ontsmettingsmiddel beschikbaar zijn en er moet worden verlucht.

2. bijzonder geval 2: samenkomsten in woonhuizen

Voor samenkomsten bij particulieren (bv. voor Bijbelstudie) geldt een beperking tot het eigen huishouden en één bezoeker.

Die bezoeker moet behoren tot de vaste bezoekers van dat huishouden.

In de loop van zes weken kunnen er evenveel bezoekers komen als er leden zijn in het bezochte huishouden (voor alleenstaanden is dit uitgebreid tot twee bezoekers).

3. bijzonder geval 3: samenkomsten elders

Andere samenkomsten zijn verboden.

C. Beperken van de toegang tot het kerkgebouw

Aan mensen met een vermoeden van besmetting wordt gevraagd het kerkgebouw niet te betreden:

- mensen die symptomen hebben (luchtwegaandoeningen met koorts, hoesten en ademhalingsmoeilijkheden), hoe beperkt ook;
- mensen die onlangs in contact zijn geweest met covid-19-patiënten.

D. Ingang en uitgang van het kerkgebouw

In de mate van het mogelijke worden de ingang en de uitgang van elkaar gescheiden.

De deuren blijven openstaan, opdat niemand de deurklinken hoeft aan te raken.

Bij het binnenkomen worden de kerkbezoekers (al dan niet schriftelijk) geïnformeerd over de verplichting om:

- een afstand van 1,5 m te bewaren t.o.v. elk ander huishouden;
- vanaf het binnengaan tot en met het buitengaan een mondkapje te dragen.

1. ingang

De kerkbezoekers schuiven buiten aan met een afstand van 1,5 m tussenruimte tussen niet-dakgenoten. **Daarbij mogen geen groepen van meer dan vier personen ontstaan.**

De kerkbezoekers komen binnen in de volgorde van de wachtrij.

Zodra het maximale aantal kerkbezoekers is bereikt, mag niemand meer binnenkomen.

Alcoholgel moet beschikbaar zijn na de ingang.

De kerkbezoekers houden hun persoonlijke spullen bij zich tijdens het kerkbezoek. Het gebruik van een eventueel aanwezige vestiaire is verboden.

2. uitgang

De kerkbezoekers verlaten één na één rustig de kerkruimte.

3. bijzonder geval: lift

Als er gebruik wordt gemaakt van een lift, is de afstand van 1,5 m van toepassing, moet een mondkapje worden gedragen en moet men met de rug naar elkaar toestaan (m.u.v. de mensen die onder één dak wonen).

De lift moet regelmatig worden gereinigd en verlucht.

De meeste liften zijn klein. De kerkbezoekers moeten in dat geval de een na de ander de lift nemen.

E. Regels tijdens het kerkbezoek

1. elkaar groeten

Geen enkel fysiek contact is toegestaan. Dat geldt ook voor de vredesgroet, handoplegging en zegenwens.

2. Verplaatsingen binnen de kerkruimte

Na binnenkomst neemt iedereen z.s.m. een plek in, die pas wordt verlaten bij het buitengaan.

3. zingen en bidden

Gemeentezang is zeer belangrijk voor de protestants-evangelische eredienst. Het is verplicht om 2 m afstand te houden. Er moet dus een keuze worden gemaakt: 1,5 m onderlinge afstand zonder zang, of 2 m onderlinge afstand mét zingen.

Het dragen van het mondkapje is verplicht. Alleen wanneer er medische redenen zijn waarom een mondkapje niet gedragen kan worden, mag een gelaatsscherm als alternatief gebruikt worden.

Voorzangers mogen zingen zonder mondkapje, op voorwaarde dat ze een afstand van 5 m bewaren of dat er een plexiglazen wand hoger dan 1,8 m wordt opgesteld rond de voorzanger.

Ook voor sprekers (prediking, dienstleiding) kan het mondkapje worden vervangen door een afstand van 5 m of een plexiglazen wand hoger dan 1,8 m.

Dezelfde afstand van 5 m moet in acht worden genomen bij het bespelen van blaasinstrumenten, uit de aard der zaak zónder mondkapje (geldt alleen voor blaasinstrumenten bestuurd door ademhaling, dus niet bij orgel of accordeon). Ook hier is een alternatief het opstellen van een plexiglazen wand hoger dan 1,8 m rond de muzikant. Blazers houden zich bovendien aan de maatregelen van de cultuursector rond de schoonmaak van het instrument en van het vloeroppervlak.

Bidden moet rustig en bezadigd gebeuren om te vermijden dat men met elkaar in contact komt en dat partikels de lucht in worden gestuurd.

Gemeenschappelijk gebruik van liedbundels of bijbels van de kerk houdt een groot risico in. Het is wel mogelijk om:

- alles op scherm te projecteren;
- van tevoren liturgieblaadjes op de zitplaatsen te leggen;
- eigen liedbundels en bijbels van thuis mee te nemen.

4. collecte

Gezien de risico's bij het doorgeven van de collectezak is het aangewezen een collecte bij de uitgang te houden.

5. Heilig Avondmaal

Wanneer wordt besloten het Heilig Avondmaal te vieren, dan is uiterste voorzichtigheid geboden. Het is verboden van dezelfde beker te drinken of de schaal met het brood door te geven.

Suggesties:

De bedienaar (uiteraard met mondkapje) kan de schaal met stukjes brood aan iedereen aanreiken; idem met bekertjes.

Een andere mogelijkheid is dat de gelovigen via een vastgestelde route naar de avondmaalstafel gaan en daar een stukje brood en een bekertje nemen.

Er bestaan individuele avondmaalbekertjes, inclusief brood (in het Engels “prefilled communion cups with wafers”). Deze kunnen ook op de zitplaatsen worden geplaatst worden voor het binnenkomen van de kerkbezoekers.

6. Doop

Wanneer wordt besloten de Doop te bedienen, dan is uiterste voorzichtigheid geboden.

Suggesties:

Zeker bij doop door onderdompeling kan fysiek contact niet worden vermeden. De risico's kunnen worden beperkt door het gebruik van mondkapjes, handschoenen en gezond verstand, zowel door dopeling als door bedienaar². In ieder geval is er voor de doop van een volgende persoon een volledige verversing van het water nodig, wat het in de praktijk onmogelijk maakt meer dan één dopeling per eredienst te hebben.

Indien in een zwembad wordt gedoopt, dient men zich aan de daar geldende regelgeving te houden.

7. samenzijn na de eredienst

Er is geen gelegenheid voor samenzijn na de eredienst.

8. kinderprogramma

Kerkgemeenten die hun kinder- en jeugdwerk van de zondagochtend hebben ondergebracht bij het erkende jeugdwerk, dienen zich aan de daar geldende regelgeving te houden.

Kerkgemeenten die het kinder- en jeugdwerk dat normaliter op zondagochtend plaatsvindt, beschouwen als onderdeel van de eredienst, kunnen in andere ruimtes van het kerkgebouw kinder- en jeugdprogramma's aanbieden, die dan wordt beschouwd als parallelle erediensten.

Voor kinderen onder de twaalf jaar is geen 10 m² per persoon noodzakelijk.

Kinderen onder de twaalf jaar hoeven geen onderlinge afstand te houden.

Kinderen onder de twaalf jaar hoeven geen mondkapje te dragen.

---

² Best practices zijn welkom bij wm@arpee.be en zullen worden toegevoegd.

F. Praktische aspecten voor het gebouw

1. schoonmaken en desinfecteren

De gebruikte ruimten moeten voor elke eredienst grondig worden schoongemaakt.

2. toiletten

De toiletten moeten steeds klaar zijn voor gebruik (schoongemaakt, zeep, alcoholgel en wegwerphanddoeken beschikbaar).

Het wordt sterk aangeraden om korte erediensten te houden.

3. verluchten en ventileren

Natuurlijke ventilatie helpt ons bij de strijd tegen het virus.

Aarzel niet om de ramen niet alleen na maar indien mogelijk ook tijdens de eredienst te laten openstaan.

Het respect voor deze regels en aanbevelingen gaat ons ter harte. Als erkende Eredienst hebben we immers een voorbeeldfunctie.

Bij voorbaat dank aan elke kerkgemeente, elke verantwoordelijke en elke kerkganger voor de betoonde ernst en inzet voor het algemeen welzijn in een geest van liefde en solidariteit.

ds. Steven H. FUIITE
covoorzitter

dr. Geert W. LOREIN
covoorzitter